

Ekim 2021 Raporu

1. İdari Yasaklar, Kolluk Müdahalesi

- 01: Ankara** Eğitim ve Bilim İşgörenleri Sendikası (Eğitim-İş) tarafından “sağlıklı eğitim istiyoruz” talebiyle Milli Eğitim Bakanlığı’na yapılmak istenen yürüyüşü polis engelledi.
- 01: Diyarbakır** Bismil’de bir eve yapılan baskında bir kişi ters kelepçelenerek gözaltına alındı.
- 01: İstanbul** Hasta mahpus Ali Osman Köse’nin serbest bırakılması talebiyle Adli Tıp önünde eylem yapan gruba müdahale eden polis 2 kişiyi gözaltına aldı.
- 01: Muş** Valilik miting, toplantı ve gösteri yürüyüşlerini 15 gün süreyle yasakladı.
- 02: Şırnak** İdil’de 1 kişi işkence ve kötü muamele ile gözaltına alındı.
- 03: Diyarbakır** Diyarbakır, İstanbul, Hakkâri, Bursa ve Konya’da yapılan ev baskınlarında 11 kişi gözaltına alındı.
- 03: İstanbul** Çağlayan Adliyesi’nde hasta mahpus Ali Osman Köse’nin serbest bırakılması talebiyle yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis 8 kişiyi gözaltına aldı.
- 03: İzmir** Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü, mezuniyet töreninde “Kayyum rektör istemiyoruz” ve “İstanbul Sözleşmesi Yaşatır” şeklindeki protestolar nedeniyle öğrencilere ve akademisyenlere soruşturma açtı.
- 04: İstanbul** Güvenlik, Boğaziçi Üniversitesi’ne atanmış rektör Naci İnci’yi protesto eden öğrencilere müdahale ederek etkinliği engelledi.
- 04: İstanbul** Boğaziçi Üniversitesi’ne rektör atanmasını protesto eylemine katıldıkları gerekçesiyle gözaltına alınan arkadaşları için oturma eylemi yapan 7 öğrenci daha gözaltına alındı.
- 05: Bitlis** Aralarında Halkların Demokratik Partisi’nden (HDP) Belediye Meclisi Üyesi ve HDP Güroymak İlçe eski Eş Başkanının da bulunduğu 8 kişi gözaltına alındı. Jandarma İl Komutanlığı’na giden avukatların gözaltındakilerle görüşmesine izin verilmedi.
- 05: İstanbul** Aile Hekimleri Platformu tarafından yapılmak istenen mitinge İstanbul Valiliği’nce izin verilmedi.
- 05: İstanbul** Gazeteci Fatoş Erdoğan Boğaziçi Üniversitesi’nde haber takibi yaptığı sırada polisin fiziksel şiddetine maruz kaldı.
- 05: Samsun** Vezirköprü ilçesinde tarım arazilerinin toplulaştırılması kararını protesto etmek için belediye binası önünde yapılan eylem nedeniyle gözaltına alınan 24 kişiden 6’sı sevk edildikleri mahkeme tarafından tutuklandı.
- 05: Şırnak** Silopi’de yapılan ev baskınlarında 12 kişi gözaltına alındı.
- 06: Ankara** Çankaya ilçesinde 10 Ekim Katliamı ile ilgili duvara yazı yazan Devrimci Anarşist Federasyonu üyesi 3 kişi polis tarafından gözaltına alındı.
- 06: Diyarbakır** Silvan’da yapılan ev baskınlarında 13 kişi, “6-8 Ekim Kobanê eylemlerinin yıl dönümünde eylem yapacakları” iddiasıyla gözaltına alındı.
- 06: Diyarbakır** Yazar Serhat Polatsoy hakkında yakalama kararı olduğu gerekçesiyle gözaltına alındı.
- 06: Mersin** Salih Akça isimli bir kişi ‘örgüt üyesi olmak’ iddiasıyla tutuklandı.
- 07: Ankara** Yüksel Caddesi’nde yapılan “İşimi Geri İstiyorum” eylemlerinin katılımcılarından Merve Demirel gözaltına alındı.

- 07: İstanbul** Boğaziçi Üniversite'sine atanan rektör Naci İnci'ye yönelik protestonun ardından 2 öğrencinin tutuklanmasını protesto eden 14 kişi darp edilerek gözaltına alındı.
- 08: Batman** Yapılan ev baskınlarında Batman İl Genel Meclisi üyesi Semra Güneş ve Medeniyetler Beşiğinde Yakınlarını Kaybeden Ailelerle Yardımlaşma Dayanışma Birlik ve Kültür Derneği'nin (MEBYA-DER) eski yöneticisi Taybet Çetinkaya ile birlikte 5 kişi gözaltına alındı.
- 08: İstanbul** Boğaziçi Üniversite'sine atanan rektör Naci İnci'ye yönelik protestonun ardından tutuklanan 2 öğrenciye, cezaevinde işkence yapıldı ve ders kitapları verilmedi.
- 10: Ankara** 10 Ekim 2015'teki barış mitingine yönelik bombalı saldırıda hayatını kaybedenleri anmak üzere Büyükşehir Belediyesi Binası önünde toplananlara polis plastik mermi ve biber gazı ile müdahale ederek 11 kişiyi gözaltına aldı. Müdahale sonrasında aynı yerde toplananlara ikinci kez müdahale eden polis 11 kişiyi daha gözaltına aldı.
- 10: Rize** 10 Ekim Katliamı'nda yaşamını yitiren Osman Turan Bozacı için mezarı başında yapılan anma etkinliğinde konuşan oğlu Çağlayan Bozacı aynı gün içinde 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' iddiasıyla gözaltına alındı.
- 11: Ankara** Mamak'ta Kürt bir ailenin düğünün, giyilen yöresel kıyafetler ile ilgili şikâyet olduğu gerekçesiyle Terörle Mücadele Şubesi polisleri tarafından basıldı.
- 11: Şırnak** Cizre ilçesinde HDP'nin şölen yapma başvurusunu Kaymakamlık Covid-19 salgınını gerekçe göstererek kabul etmedi.
- 12: Antalya** Ev baskınlarında Halkevi şube başkanı Gülkan Gülseven, Sosyalist Yeniden Kuruluş Partisi (SYKP) Parti Meclisi üyesi Taylan Sönmez, Türkiye İşçi Partisi (TİP) yöneticisi Enes Keskin'in aralarında olduğu 5 kişi gözaltına alındı.
- 12: Antalya** Kolluk, "Kızıldere anması" yaptıkları için aralarında SYKP, TİP, Halkevleri yöneticilerinin de olduğu 6 kişiyi gözaltına aldı.
- 14: Ankara** Polis Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi (SBF) önünde Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) tarafından hazırlanan "SaBıKa Holding: Bir Karapara-Siyaset-Yargı Hikayesi" başlıklı broşürü dağıtan 5 parti üyesini gözaltına aldı.
- 14: Hakkâri** Valilik miting, toplantı ve gösteri yürüyüşlerini 15 gün süreyle yasakladı.
- 14: İstanbul** Kadıköy'de CHP'nin hazırladığı 'Sabıka Holding' başlıklı broşürü dağıtanlara müdahale eden polis, 5 parti üyesini gözaltına aldı.
- 15: Van** Valilik miting, açık yer toplantısı ve gösteri yürüyüşlerini 15 gün süreyle yasakladı.
- 16: Diyarbakır** Mitinge katılmak isteyen bir avukat, kimliğini göstermesine rağmen aranmak istedi, bunu kabul etmemesi üzerine polisin fiziksel şiddetine maruz kaldı. Bir başka kişi, üzerindeki sarı, kırmızı ve yeşil renkli flama sebebiyle gözaltına alındı.
- 16: İstanbul** MKM'nin 30. Kuruluş etkinliğinin yasaklanmasını protesto etmek için Beyoğlu'nda HDP gençlik meclisi üyeleri tarafından yapılmak istenen yürüyüşe müdahale eden polis 2 gazeteci ile birlikte 10 kişiyi gözaltına aldı.
- 16: İstanbul** MKM'nin 30. Kuruluş yıldönümü nedeniyle Bostancı Kültür Merkezi'nde yapılması planlanan konser, Valilik'ten alınan izne rağmen, Kadıköy Kaymakamlığı'ınca yasaklandı.
- 18: İstanbul** Esra Yıldız isimli kadının öldürülmesi ile ilgili, Avcılar Kadın Platformu tarafından Avcılar ilçesinde yapılmak istenen yürüyüşü polis izin engelledi.

- 19: Antalya** Emniyet, ağır hasta mahpus Ayşe Özdoğan'ın infazının ertelenmesi için Adliye önünde oturma eylemi yapan anne Fatmana Karakuzu ve Melek Çetinkaya'yı gözaltına aldı.
- 19: İstanbul** Barınma hakkı için İstanbul Teknik Üniversitesi'nde yapılan nöbet eylemine özel güvenlik birimleri müdahale ederek, öğrencileri binadan çıkardı. Bir öğrenci yaralandı.
- 20: Ankara** İstanbul'da Şişli Belediyesi'ndeki işlerinden çıkarılan işçilerin Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Genel Merkezi önünde yaptıkları "İşimi Geri İstiyorum" eylemine müdahale eden polis 4 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı.
- 20: Şanlıurfa** Viranşehir'de 5 yaşında bir çocuk zırhlı araç çarpması sonucunda yaralandı.
- 21: Şanlıurfa** Valilik cezaevlerinin kampüsünde ve tel örgü sınırının 1 km mesafesi içinde eylem ve etkinlikleri 1 hafta boyunca yasakladı.
- 22: Diyarbakır** Lice'de yapılan ev baskınlarında 4 kişi gözaltına alındı.
- 22: İstanbul** İHD Hapishane Komisyonu'nun hasta mahpusların serbest bırakılması talebiyle yapılan "F oturma"nın 500. haftası dolayısıyla Beşiktaş Barbaros Meydanı'nda düzenlenmek istenen basın açıklaması yasaklandı.
- 22: İstanbul** Boğaziçi Üniversitesi'ne atanan rektörü protesto etmek için rektörlük binası önünde yapılmak istenen nöbet eylemine müdahale eden özel güvenlik birimleri eylem için kurulan çadırlara el koydu. Daha sonra müdahale eden polis 45 kişiyi fiziksel şiddet kullanarak gözaltına aldı.
- 22: Mardin** Ömerli'de gözaltına alınan 2 kişi evlerine yapılan baskın sırasında işkence ve kötü muameleye maruz kaldı.
- 22: Tunceli** Belediye tarafından yapılmak istenen müzik dinletisine Covid-19 salgını gerekçe gösterilerek izin verilmedi.
- 23: Diyarbakır** Bismil'de yapılan ev baskınında, 2 kişi işkence ve kötü muameleye maruz kaldı.
- 24: Adana** Mezopotamya Kültür Merkezi'nin (MKM) 30. kuruluş yılı etkinlikleri kapsamında Mimar Sinan Açık Hava Tiyatrosu'nda düzenlenecek konser Valilik tarafından 'milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesi ihtimali, başkalarının hak ve özgürlüklerini tehlikeye sokacağı' gerekçesiyle yasaklandı.
- 24: Diyarbakır** Müzisyen Abdullah Karakaş gözaltına alındı.
- 25: Tunceli** Valilik miting, açık yer toplantısı ve gösteri yürüyüşlerini 15 gün süreyle yasakladı.
- 25: Van** Türk Tabipleri Birliği (TTB) tarafından, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde yapılan basın açıklamasında TİHV başvuru hekimi ve Van-Hakkari Tabip Odası Başkanı Dr. Hüseyin Yaviç ile TİHV Temsilcilik Sekreteri Sevim Çiçek'i gözaltına alındı.
- 27: Hatay** Antakya ilçesinde sergilenecek olan Karahindiba isimli oyun, Valilik tarafından 'uygun görülmemiştir' denilerek yasaklandı.
- 28: Hakkâri** Valilik miting, açık yer toplantısı ve gösteri yürüyüşlerini 15 gün süreyle yasakladı.
- 29: Siirt** Kurtalan'da bir kişi, İyi Parti Genel Başkanı Meral Akşener'e söylediği "Şu an sizin bulunduğunuz yer Kürdistan'dır ama ne yazık ki mecliste bu Kürdistan inkâr ediliyor" şeklindeki sözleri nedeniyle gözaltına alındı.
- 29: Şırnak** Hüsnü Kaydı adlı bir kişi gözaltına alındı.
- 31: Şırnak** Cizre'de yapılan ev baskınlarında Faik Tuncay, Refik Tuncay ve Mehmet Tuncay adlı kişiler gözaltına alındı.

2. Soruşturma ve Yargılamalar

- 01: Ankara** Oyuncu Ezgi Mola, bir çocuğa cinsel saldırı iddiasıyla yargılanan uzman çavuş Musa Orhan ile ilgili sosyal medya paylaşımları nedeniyle 31. Asliye Ceza tarafından 'hakaret' suçlamasıyla 5.200 TL para cezasına çarptırıldı.
- 01: Hakkari** 1. Ağır Ceza 'örgüt üyesi olmak' suçundan HDP'li Belediye Eş Başkanı Remziye Yaşar ile HDP ve DBP yöneticileri Abdulvahit Şahinoğlu ile Mehmet Çapraz'ı ayrı ayrı 17 yıl 6 ay; 27 kişiyi ise ayrı ayrı 8 yıl 9 ay hapis cezasına çarptırdı.
- 01: Kars** 2. Ağır Ceza 'anayasal düzeni ortadan kaldırılmaya teşebbüs' suçundan 3 kişiye ağırlaştırılmış müebbet hapis; 9 kişiye müebbet hapis; 4 kişiye ayrı ayrı 12 yıl 6 ay hapis cezası verdi.
- 01: Mersin** Sanatçı Kadir Çat hakkında 'örgüt propagandası yapmak' iddiasıyla 7. Ağır Ceza'da açılan dava beraatle sonuçlandı.
- 05: Ankara** Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Genel Başkan Yardımcısı Gökçe Gökçen hakkında 2. Asliye Ceza'da açılan davanın ilk duruşması görüldü. İddianamede Gökçen 'halkı kin ve düşmanlığa tahrik', 'hakaret' ve 'iftira' ile suçlanıyor. Gelecek duruşma 24 Şubat 2022'de.
- 05: Antalya** Baro eski Başkanı Polat Balkan hakkında yaptığı sosyal medya paylaşımlarında 'suçu ve suçluyu övdüğü' iddiasıyla 3. Asliye Ceza'da açılan dava beraatle sonuçlandı.
- 05: Osmaniye** Merkez İlçe eski Eş Başkanı Sevgül Aydın ile 2 kişi hakkında 'örgüt üyesi olmak', 'örgüt propagandası yapmak' ve 'terörizmin finansmanının önlenmesi hakkındaki kanuna muhalefet' iddiasıyla 2. Ağır Ceza'da açılan dava beraatle sonuçlandı.
- 06: Diyarbakır** MEBYA-DER yöneticisi Halime Topus 11. Ağır Ceza'da 'örgüt üyesi olmak' suçundan beraat etti.
- 06: Diyarbakır** Yenişehir Belediye Eş Başkanı Nevriye Çur, 'örgüt üyesi olmak' suçlamasıyla 6 yıl 3 ay hapisle cezalandırıldı.
- 06: Hakkâri** Halkların Demokratik Partisi (HDP) Merkez İlçe Eş Başkanı Sinem Seven, Hakkari Kadın Meclisi Sözcüsü Zeynep Kaya, HDP Şemdinli İlçe Eş Başkanı Sozdar Atila ve HDP eski İl Eş Başkanı Sipan Turan hakkında bir eyleme katıldıkları için "örgüt propagandası yapmak" suçlamasıyla yargılandıkları 3. Ağır Ceza tarafından aklandılar.
- 06: İstanbul** MİT tırlarının durdurulmasına ilişkin görüntüleri yayınladığı gerekçesiyle Cumhuriyet Gazetesi eski Yayın Yönetmeni Can Dünder hakkında açılan davaya 14. Ağır Ceza'da devam edildi. Mahkeme Cumhurbaşkanı'nın davaya müdahil olma talebini kabul ederek duruşmayı 29 Aralık'a erteledi.
- 07: Batman** 2. Ağır Ceza, "Nû Jîn" isimli belgesel filmin gösterimi nedeniyle yönetmen Veysi Altay'a 1 yıl 15 gün hapis cezası verdi ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı. Sinema salonu yöneticisi Dicle Anter'in 10 ay hapis cezasını ise 6.000 TL para cezasına çevirdi.
- 07: İstanbul** Gazeteci Canan Çoşkun, Ali Açar ile Can Uğur hakkında, Berkin Elvan'ın öldürülmesiyle ilgili yaptıkları haberlerde "terörle mücadelede görev almış kamu görevlisini hedef gösterdikleri" gerekçesiyle 34. Ağırceza'daki davada 3 gazeteci aklandı.

- 08: Ankara** Fotoğraf sanatçısı ve şair Mehmet Özer, sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek 2. Ağır Ceza'da açılan davada 1 yıl 3 ay hapisle cezalandırıldı.
- 08: Ankara** Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde (ODTÜ) 10 Mayıs 2019 tarihinde düzenlenen 9. Onur Yürüyüşü'nde gözaltına alınan 19 kişi, 39. Asliye Ceza'daki davada aklandı.
- 08: Diyarbakır** TİHV Kurucular Kurulu üyesi, çeşitli dönemlerde yönetim kurulu üyeliği ve Genel Sekreterlik görevini üstlenmiş olan Dr. Mehmet Selim Ölçer, 9. Ağır Ceza tarafından 'örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek' suçundan 2 yıl 1 ay hapisle cezalandırıldı.
- 08: İstanbul.** Birleştirilen Gezi ve Çarşı davalarının ilk duruşması 13. Ağır Ceza 'da görüldü. 52 kişinin yargılandığı davada, mahkeme Osman Kavala'nın tutukluğunun devamına karar verdi. Duruşma 26 Kasım'a ertelendi.
- 08: İstanbul** Gezi Parkı eylemleri nedeniyle 35 kişi hakkında açılan dava, beraat kararının Yargıtay 16. Ceza Dairesi tarafından bozulması üzerine, dava 13. Ağır Ceza'da yeniden görülüyor. Gelecek duruşma 26 Kasım'da.
- 11: İstanbul** G.A isimli kişi hakkında sosyal medya paylaşımında Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun'a hakaret ettiği gerekçesiyle hazırlanan iddianame, Anadolu 12. Asliye Ceza'da açıldı. İlk duruşma 09.02.2022'de.
- 12: Diyarbakır** 5. Ağır Ceza Gazeteci Roza Metina hakkında beraat kararı verdi. Savcı istinafa başvurdu.
- 12: Kırşehir** Almanya vatandaşı Mahmut Güneş, Ağır Ceza'da açılan davada 'örgüt propagandası yapmak' suçundan 2 yıl 9 ay hapisle cezalandırıldı.
- 12: Mersin** 2. Ağır Ceza, müzisyen Dilan Demir'i 'örgüt üyesi olmak' suçundan 9 yıl hapse mahkum etti.
- 12: Van** Gazeteci Ruşen Takva takip ettiği bir basın açıklaması nedeniyle yargılandığı 2. Ağır Ceza'da beraat etti.
- 14: Bitlis** Gazeteciler Cemiyeti Başkanı ve Bitlis News Genel Yayın Yönetmeni Sinan Aygül'e 2. Ağır Ceza Mahkemesi 'örgüt propagandası yapmak' suçundan 16.660 TL adli para cezası verildi.
- 14: İstanbul** Anadolu 45. Asliye, İleri Haber Genel Yayın Yönetmeni Doğan Ergün'ü 11 ay 20 gün hapisle cezalandırdı ve hükmün açıklamasını geri bıraktı.
- 15: Van** 4. Ağır Ceza, HDP eski milletvekili Aysel Tuğluk hakkında 'örgüt propagandası yapmak' suçundan 1 yıl 8 ay hapis cezası verdi.
- 16: İstanbul** Mezopotamya Ajansı muhabiri Mehmet Aslan 24. Ağır Ceza'da yargılanıyor. Savunmaların ardından mahkeme duruşmayı 16 Aralık'a erteledi.
- 18: Ankara** Aralarında Halkların Demokratik Partisi (HDP) eski Eş Genel Başkanları'nın da olduğu 21'i tutuklu 108 HDP üye ve yöneticisi hakkında 22. Ağır Ceza 'da açılan dava sürüyor. Heyet 21 siyasetçinin tutukluğunun devamına karar vererek duruşmayı 8 Kasım'a erteledi.
- 18: Diyarbakır** 9. Ağır Ceza, HDP Parti Meclisi üyesi Mehmet Eşref Mamedoğlu'nu 'örgüt üyesi olmak' suçundan 7 yıl 6 ay hapisle cezalandırdı.
- 20: Çankırı** Orta ilçesinde Şehit Erkan Er Yatılı Bölge Okulu'nun bahçesinde bulunan Atatürk büstünün kırılmasıyla ilgili olarak Ö. D. adlı bir kişi 'Atatürk'e hakaret' suçundan tutuklandı.

- 20: Diyarbakır** 9. Ağır Ceza, TJA Dönem Sözcüsü Ayşe Gökkan'ı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 12 yıl, 'örgüte bilerek isteyerek yardım etmek'ten 7 yıl 6 ay ve 'örgüt propagandası yapmak'tan 3 yıl olmak üzere toplam 30 yıl hapse mahkum etti.
- 20: İstanbul** Boğaziçi Üniversitesi'ne rektör atanmasını protesto etmek için Kadıköy'de yapılan basın açıklamasında gözaltına alınan 9 kişi hakkında açılan dava, Anadolu 60. Asliye Ceza'da başladı. Mahkeme, 7 kişi hakkında adli kontrol şartını kaldırarak duruşmayı 11 Mayıs 2022'ye erteledi.
- 20: Mardin** 2. Asliye Ceza, Kayyım atanmasına yönelik protestolar sırasında gözaltına alınan 5'i gazeteci 8 kişiyi akladı.
- 21: İstanbul** Sanatçı Ferhat Tunç hakkında, yaptığı sosyal medya paylaşımında dönemin Başbakanı Binali Yıldırım'a hakaret ettiği iddiasıyla açılan dava, 16. Asliye Ceza'da başladı. Mahkeme, Tunç hakkında yakalama kararı çıkartarak duruşmayı 17 Mart 2022'ye erteledi.
- 22: İstanbul** Anadolu 21. Asliye Ceza, Pınar Yıldırım'ı, sosyal medya paylaşımlarında "halkın bir kesimini cinsiyet farklılığına dayanarak alenen aşağılama" suçlamasıyla 5 ay 18 gün hapisle cezalandırdı.
- 22: Şanlıurfa** 5. Ağır Ceza, Suruç duruşmasına katılan Koray Türkay, Şahin Tümüklü, Çağla Seven, Fethi Aydın ve avukat Sezin Uçar hakkında, duruşmadaki sözleri nedeniyle 'hakaret ve tehdit' iddiasıyla suç duyurusunda bulundu.
- 22: Şanlıurfa** 5. Ağır Ceza, Suruç ilçesinde gerçekleştirilen ve 33 kişinin yaşamını yitirdiği bombalı saldırı ile ilgili tek tutuklu sanık Yakup Şahin'i 'tasarlayarak kasten öldürme ve öldürmeye teşebbüs' suçlarından 34 kez ağırlaştırılmış müebbet, 70 kez 27 yıl hapis ve 40.000 TL para cezasına çarptırdı.
- 26: Diyarbakır** 8. Ağır Ceza DBP eski İl Eş Başkanı Emine Ruken Akça'yı 'örgüt üyesi olmak' suçundan 7 yıl 6 ay hapisle cezalandırdı.
- 26: Van** İki çocuğa cinsel saldırı iddiasıyla gözaltına alınan T. K. isimli bir uzman çavuş sevk edildiği mahkeme tarafından tutuklandı.
- 27: Diyarbakır** Bir soruşturma kapsamında 15 Ekim 2021'de İstanbul'da gözaltına alınan 8 kişiden 6'sı 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklandı.
- 27: İstanbul** Boğaziçi Üniversitesi'ne atanan rektörü protesto etmek için 1 Şubat'ta yapılan eylemde gözaltına alınan 97 kişi hakkında açılan dava 32. Asliye Ceza'da başladı. Mahkeme mazeret bildirmeden duruşmaya katılmayan 13 kişi hakkında zorla getirme kararı vererek duruşmayı 10 Ocak 2022'ye erteledi.
- 28: Batman** 2. Ağır Ceza, HDP İl Eş Başkanları Fatma Ablay ile Ömer Kulpu'yu 'örgüt propagandası yapmak' suçundan ayrı ayrı 1 yıl 8 ay hapse çarptırdı ve cezaları erteledi.

3. Diğer uygulamalar

- 02: Bingöl** Genç'de Fırat Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'ne ait olduğu belirtilen bir aracın geçişi sırasında meydana gelen patlama sonucu Emrullah Anşin ile Ömer Faruk Kaya isimli 2 işçinin yaşamını yitirdi.
- 04: Diyarbakır** 1 ve 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevlerindeki bazı mahpusların yakınlarına, görüş sırasında başka mahpuslara selam verdikleri için görüş hakları yasaklandı.
- 04: Eskişehir** Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı'ndaki terfi ve atamalarla ilgili açıklamalarına dair OdaTV4 İnternet sitesinde yer alan habere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin kararıyla erişim engeli getirildi.
- 04: İstanbul** İBB hesaplarına haciz işlemi uygulatan firma ve sahibi hakkında, Birgün, Cumhuriyet, Diken, OdaTV ve Duvar İnternet haber sitelerinde yeralan haberlere, kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle Anadolu 3. Sulh Ceza Hakimliği'nce erişim engeli getirildi.
- 04: Samsun** Vezirköprü ilçesinde tarım arazilerinin toplulaştırılması kararını protesto etmek için belediye önünde yapılan eylem nedeniyle Adatepe Mahallesi muhtarı Cemil Akbaş ve Esentepe Mahallesi muhtarı Semra Ersoy ilçe kaymakamlığı tarafından görevden uzaklaştırıldı.
- 04: Van** Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde hastane sevkleri sırasında mahpuslar saat ve kemerlerini çıkarmaya zorlandı, bunu kabul etmeyen mahpusların hastane sevki yapılmadı.
- 05: Ankara** 1'i DBP ve 3'ü HDP üyesi 4 milletvekili hakkında hakkında dokunulmazlıklarının kaldırılması talebiyle hazırlanan 4 fezleke Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne gönderildi.
- 07: İstanbul** Emniyet Müdürü ile bazı polisler hakkında rüşvet iddialarıyla ilgili Cumhuriyet, Duvar ve Birgün İnternet haber sitelerine, kişilik haklarının ihlali nedeniyle 4. Sulh Ceza Hakimliği'nce erişim engeli getirildi.
- 08: İstanbul** Boğaziçi Üniversitesi'ne atanan rektör Naci İnci'nin şikayeti üzerine öğrencilerin tutuklanmasına dair Gerçekgündem sitesinde yeralan habere 8. Sulh Ceza Hakimliği'nce erişim engeli getirildi.
- 09: Şanlıurfa** 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nde infaz koruma memurlarının işkence ve kötü muamelesine maruz kalan 80 mahpustan bazıları penceresi olmayan ve suyun akmadığı odalara zorla götürüldü, yaralanan mahpuslar revire sevk edilmedi.
- 10: Ankara** 10 Ekim Ankara Katliamı'nda yaşamını yitirenleri anmak için yapılan etkinliğe polisin müdahalesi sırasında haber takibi yapan ANKA muhabiri Tamer Arda Erşin polis tarafından engellendi, "dörde bölerim seni" diyerek tehdit edildi.
- 11: İstanbul** Emniyet Müdürü ile bazı polisler hakkında rüşvet iddialarıyla ilgili Cumhuriyet, İleri Haber ve Dokuzsekiz İnternet haber sitelerine, kişilik hakları ihlal edildiği gerekçesiyle 4. Sulh Ceza Hakimliği'nce erişim engeli getirildi.
- 13: Diyarbakır** 1 ve 2 Nolu F Tipi cezaevlerinde tutulan mahpuslara sıcak su verilmedi, kalitesiz yemekler verildi, hasta mahpusların tedavileri düzenli yapılmadı.
- 13: Van** T Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan gazeteci Nedim Türfent'e gönderilen kitaplar kendisine verilmedi, maruz kaldığı hak ihlali ile ilgili yazdığı mektup sansürlendi.
- 14: Ankara** İleri Haber internet sitesinde yer alan bir habere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle 1. Sulh Ceza Hakimliği'nin kararıyla erişim engeli getirildi.

- 16: Ankara** Bir Hakimler ve Savcılar Kurulu (HSK) üyesinin istifa sebebiyle ilgili Deutsche Welle, Gündem, Cumhuriyet ve Haber Sol İnternet sitelerinde yer alan haberlere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle 4. Sulh Ceza Hakimliği kararıyla erişim engeli getirildi.
- 17: Elâzığ** 1 No'lu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde Covid-19 testi pozitif çıkan mahpuslara tarihi geçmiş ilaçlar verildi. Kürtçe kitap ve mektupların verilmesi için mahpuslardan çeviri parası istendi, mahpusların yanlarında bulundurabileceği kitap sayısının 7 ile sınırlandı, mahpuslara Yeni Yaşam, Evrensel ve Kürtçe yayınlanan Xwebûn gazeteleri verilmedi.
- 17: Gaziantep** H Tipi Cezaevi'nde tutulan Adnan Yalçın isimli hasta mahpusun tedavisi Covid-19 kapsamında alınan önlemler gerekçe gösterilerek yapılmadı.
- 19: Van** F Tipi Cezaevi'nde bir mahpus kaldığı koğuştan alınarak sorgulandı ve sorgu sırasında işkence ve kötü muameleyle maruz kaldı.
- 20: Ankara** Türkiye İşçi Partisi (TİP) İstanbul Milletvekili Ahmet Şık tarafından Ziraat Bankası'yla ilgili verilen soru önergesine ilişkin İleri Haber ve Kronos34 İnternet sitelerinde yer alan haberlere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle 4. Sulh Ceza Hakimliği kararıyla erişim engeli getirildi.
- 20: Diyarbakır** 19 Ekim'de D Tipi Kapalı Cezaevi'nden güvenlik gerekçesiyle istek ve iradeleri dışında başka cezaevlerine sevk edilen 7 mahpus sevk sırasında işkence ve kötü muameleyle maruz kaldı, götürüldükleri cezaevlerinde çıplak aramaya zorlandı ve bunu kabul etmeyen mahpuslar burada da işkence ve kötü muameleyle maruz kaldı.
- 20: İstanbul** Emniyet Müdürü ile bazı polisler hakkındaki rüşvet iddialarıyla ilgili, Yeniçağ, Sputnik ve Gerçek Gündem İnternet sitelerinde yer alan haberlere kişilik hakları ihlal edildiği gerekçesiyle 9. Sulh Ceza Hakimliği'nce erişim engeli getirildi.
- 20: Şırnak** T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan koğuşlarda kapasitenin üzerinde mahpus tutuldu. Haftada sadece iki gün yirmişer dakikalık süreyle sıcak su verildi. Yemekler kalitesiz, kantindeki ürünlerin fiyatları normalin üzerinde, mahpuslara Covid-19 salgınından korunmak için temizlik malzemesi verilmedi, sosyal, kültürel ve sportif hakları kısıtlandı.
- 20: Şırnak** T Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan mahpusların hastane sevkleri ve tedavileri düzenli yapılmadı.
- 21: Ankara** CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun bir açıklamasına ilişkin Diken İnternet sitesinde yer alan bir habere kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin kararıyla erişim engeli getirildi.
- 21: Van** T Tipi Cezaevi'nde tutulan HDP İl Eş Başkanı Yadişen Karabulak, isteği ve iradesi dışında Mersin Tarsus Kadın Cezaevi'ne sevk edildi.
- 22: Ankara** "Cüppeli Ahmet" olarak bilinen Ahmet Mahmut Ünlü'nün bir yakını ile ilgili, Cumhuriyet, Gerçek Gündem ve Artı Gerçek İnternet sitelerinde yer alan haberlere Erişim Sağlayıcıları Birliği'nin kararı ile, kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildi.
- 22: Ankara** Gazeteci Timur Soykan'ın Türkiye Gençlik Vakfı (TÜGVA) ile ilgili yazısı hakkında Birgün, Halk TV ve Kronos34 İnternet sitelerinde yer alan haberlere 7. Sulh Ceza Hakimliği'nin kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildi.

- 22: İstanbul** Boğaziçi Üniversitesi Genel Sekreteri Nedim Malkoç ile ilgili Sözcü, Cumhuriyet ve Medya Tava İnternet sitelerinde yer alan haberlere ilişkin, kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle, 4. Sulh Ceza Hakimliği'nce erişim engeli getirildi.
- 22: İzmir** Kaldıraç okuru 1 kişiye, bir hafta önce ifade için gittiği Bozyaka Emniyet Müdürlüğü'nden çıktıktan sonra, kendilerini polis olarak tanıtan 2 kişi yanına yaklaşıp ajanlık dayatmasında bulundu.
- 25: Şırnak** T Tipi Cezaevi'nde İstiklal Marşı söyleme dayatmasını kabul etmeyen mahpuslar infaz koruma memurlarının işkence ve kötü muamelesine maruz kaldı.
- 26: Şırnak** T Tipi Cezaevi'nde 16 mahpus infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldı.
- 27: Ankara** Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) tarafından TÜGVA ile ilgili yaptığı yayınlar nedeniyle Halk TV'ye ve Cumhurbaşkanlığı Yüksek İstişare Kurulu Başkanvekili ve TBMM eski Başkanı İsmail Kahraman hakkındaki haberler nedeniyle TELE 1 kanalına idari para cezaları verildi.
- 27: Van** Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulan Veysi Bayat isimli mahpus infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldı.
- 28: Şanlıurfa** 2 No'lu T Tipi Cezaevi'nde 10 kişilik karantina koğuşunda 16 kişinin tutuldu, karantina süresi bitmeden koğuşa yeni mahpuslar konuldu, karantina süresi en baştan yeniden başlatıldı ve 14 gün olan karantina süresin 29 güne çıkarıldı.
- 29: Ankara** Cumhuriyet gazetesi, FOX TV kanalı ve Anka Ajansı'nın muhabir, foto muhabir ve kameramanları, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı dolayısıyla Anıtkabir'de düzenlenen törene, İletişim Başkanlığı'nın uyguladığı akreditasyon gerekçe gösterilerek alınmadı.
- 30: Antalya** Elmalı'da 20 kişi, Kürtçe müzik dinledikleri için 2 kişiyi darp etti.
- 30: Batman** T Tipi Cezaevi müdürü mahpusları *"Ben elimden gelen her türlü işkence ve sıkıntıyı size dayatacağım, gerekirse kafanızı, kolunuzu, bacağınızı kırarım. Sizler teröristsiniz her türlü işkenceyi hak ediyorsunuz"* diyerek tehdit etti.
- 30: Batman** T Tipi Cezaevinde askeri nizamda ayakta sayım dayatmasını kabul etmeyen mahpuslar işkence ve diğer kötü muameleye maruz kaldı, yerde sürüklenerek koğuşlarından çıkartıldı.
- 30: Gaziantep** H Tipi Cezaevi'nde mahpuslar infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldı ve ölümle tehdit edildi.
- 30: Şırnak** T Tipi Cezaevi'nde infaz koruma memurlarının işkence ve diğer kötü muamelesine maruz kalan 35 mahpus başka cezaevlerine sevk edildi.

4. YORUM VE ÖNERİLER

Coşkun Üsterci (TİHV Genel Sekreteri)

TİHV Dokümantasyon Merkezi'nin tespitlerine göre Ekim ayında ülke genelinde en az 15 barışçıl toplantı ve gösteriye kolluk güçleri tarafından müdahale edildi, en az 3 barışçıl toplantı ve gösteri yine kolluk güçleri tarafından engellendi. Bu müdahale ve engellemeler sırasında en az 133 kişi gözaltına alındı. 2 kişi tutuklanırken 18 kişi adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Ayrıca

Ümraniye’de geri dönüşüm depolarına yapılan baskın sonucu en az 220 atık kağıt toplayıcısı/geri dönüşüm işçisi gözaltına alındı, 3 kişi tutuklandı.

Ekim ayında yaşanan toplanma ve örgütlenme özgürlüğü ihlallerinin içeriklere bakacak olursak Cumhurbaşkanı tarafından Boğaziçi Üniversitesi’ne rektör atanan Naci İnci’yi protesto etmek için yapılan eylem ve etkinlikler öne çıkmakta. Keza 2015’de Ankara’da yaşanan 10 Ekim Gar Katliamını anma toplantılarına yönelik müdahaleler de dikkat çekiyor.

Öne çıkan bir başka ihlal olayı ise İstanbul Ümraniye’de geri dönüşüm depolarına zabıta ve polis tarafından ortak olarak yapılan baskınlar ve buna geri dönüşüm işçilerinin gösterdiği tepkiler. Yukarıda söylediğim gibi çok fazla sayıda kişi gözaltına alındı ve üç kişi tutuklandı. Ancak olayla ilgili İstanbul Valiliği tarafından yapılan açıklama oldukça çarpıcı. Söz konusu açıklamada gözaltına alınanların ve haklarında adli işlem başlatılanların sayısı ve yapılan işlemler dile getirildikten sonra şöyle denilmekte: *“Bu işyerlerinde, sosyal güvenceden yoksun bir şekilde çalıştırıldıkları tespit edilen düzensiz göç kapsamındaki (33) yabancı uyruklu şahıs, sınır dışı işlemleri yapılmak üzere İl Göç İdaresi Müdürlüğü’ne teslim edilmiştir.”* Şu pişkinliğe bakar mısınız? İnsanlar tümüyle sosyal güvenceden yoksun bir şekilde çalıştırılıyorlar, istismar edilip sömürülüyorlar, yetkililer ise böylesi ağır bir hak ihlaline sebep olanları, yani suç işleyenleri araştırıp adli işlem başlatacaklarına ihlale maruz kalanları suçlu ilan edip sınır dışı etmeye çalışıyorlar.

Bir başka düşündürücü olay ise Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) tarafından hazırlanan “SaBıKa Holding: Bir Karapara-Siyaset-Yargı Hikayesi” başlıklı broşürleri dağıtan çok sayıda CHP üyesinin gözaltına alınıp broşürlere kollu güçleri tarafından el konulması. Ana muhalefet partisinin maruz kaldığı bu olay, ülkede kamusal/siyasal alanın ne denli daraltılmış olduğunu, iktidarın siyaset üzerindeki vesayetinin hangi boyutlara vardığını göstermesi bakımından oldukça önemli.

İfade özgürlüğüne yönelik yargısal baskı ve tacizler Ekim ayında da devam etti. Bu yargılamaların sonucunda sinema oyuncusu Ezgi Mola, yönetmen Veysi Altay, farklı dönemlerde TİHV Genel Sekreterliği ve TTB Merkez Konseyi Başkanlığı yapmış Dr. Selim Ölçer, fotoğraf sanatçısı ve şair Mehmet Özer hakkında çeşitli para ve hapis cezaları verildi. Ayrıca gazeteci Oktay Candemir ve oyuncu Berna Laçın hakkında ise yaptıkları sosyal medya paylaşımları nedeniyle soruşturma açıldı. Bunlar hepsi ifade, medya ve örgütlenme özgürlüğü ihlallerinin olduğu kaygı verici aşamayı gösteriyor. Elbette hak mücadelesinin neden önemli olduğunu da...

Ekim ayında mahkeme kararlarıyla en az 1 basın kurumuna ait 1 internet sitesi ve en az 37 haber erişime engellendi.

Ekim ayında Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) tarafından yine medya kuruluşlarına yüklü idari para cezaları verildi. TÜGVA ile ilgili yaptığı yayınlar nedeniyle Halk TV’ye ve Cumhurbaşkanlığı Yüksek İstişare Kurulu Başkanvekili ve TBMM eski Başkanı İsmail Kahraman hakkındaki haberler nedeniyle TELE 1 kanalı bu cezalardan nasibini fazlasıyla aldı.

5 ilde tüm eylem ve etkinlikler valilikler tarafından 6 kez yasaklandı, ayrıca 7 münferit eylem ve etkinlik yasaklandı ya da engellendi.

Her oturumda yer verdiğimiz Van ilinin durumu ise şöyle: Valiliğin Ekim ayında aldığı yasak kararı ile Van'da **21 Kasım 2016 tarihinden** bu yana uygulanan eylem ve etkinlik yasağı kesintisiz olarak **1804 güne** uzatılmış oldu.

Aktarmaya çalıştığımız hak ihlallerinin bu denli yoğun ve giderek artan bir biçimde devam etmesinde elbette ekonomik, sosyal ve siyasal birçok faktörün yanı sıra cezasızlık olgusu asli bir rol oynuyor.

Bilindiği gibi 3 Kasım, "**Birleşmiş Milletler (BM) Gazetecilere Karşı İşlenen Suçlarda Cezasızlıkla Mücadele Uluslararası Günü**". Bu vesileyle cezasızlık olgusuna da kısaca değinmekte yarar var.

3 Kasım nedeniyle BM Genel Sekreteri Antonio Guterres, yaptığı açıklamada geçen yıl (2020) 62 gazetecinin görevi başında öldürüldüğünü söyledi. Ayrıca son yıllarda **yolsuzluk ve insan hakları ihlallerini** araştırırken öldürülen gazetecilerin sayısının arttığına dikkati çekti. Gazetecilere yönelik işlenen her 10 suçtan 9'unun cezasız kaldığını da belirten Guterres, gazetecilerin işlerini yaparken kaçırılma, sindirilme ve işkence gibi tehditlerle de karşı karşıya olduğuna işaret ederek, taraf devletlere gazetecilere yönelik suçları soruşturma ve cezasız bırakmama çağrısında bulundu.

Osman İşçi (Ankara İHD):

Çalışmamıza konu olan alanlardaki ihlallerin devam etmesi nedeniyle belgeleme, raporlama faaliyetlerine devam edilmesi gerekmektedir.

Bildiğiniz gibi 3 Kasım, Birleşmiş Milletlerce ilan edilmiş olan "Cezasızlıkla Mücadele Günü." Hak ihlallerinin yaşanmasında ve bilhassa tekrar etmesinde cezasızlık kültürünün önemli bir faktör olduğu bir gerçek. İhlalleri gerçekleştirenlerin korunacaklarını bilmesi insan hakları değerlerinin korunması ve geliştirmesinin önündeki en temel engellerden birisidir. Bu vesileyle, Ankara ve civar illerindeki birkaç cezasızlık örneğini hatırlamak isterim.

- Hatay'ın Antakya ilçesinde Gezi eylemleri sırasında polisin attığı gaz kapsülünün başına isabet etmesi sonucu hayatını kaybeden Ahmet Atakan'ın ölümüne ilişkin soruşturmada verilen "takipsizlik" kararına yapılan itiraz da reddedildi.
- Yargıtay 1. Ceza Dairesi, beş yılın ardından, 1993 yılında Muş'ta aynı aileden 9 kişinin yanarak öldüğü Vartinis (Altınova) katliamıyla ilgili davada dönemin İlçe Jandarma Komutanı Yüzbaşı Bülent Karaoğlu hakkında verilen beraat kararını davanın zaman aşımına 2 yıl kala bozdu. Biri özel harekatçı, ikisi asker olmak üzere üç sanık hakkında verilen beraat kararını ise onadı.
- Gezi Parkı eylemleri sırasında işkence gören üniversite öğrencisi Caner Ertay ile ilgili 6 polisin yargılandığı dava sonuçlandı. Eskişehir 4. Asliye Ceza Mahkemesi 2 polisi "yaralama" suçundan 23 ay 10 gün hapse mahkum ederken cezaları erteledi, 4 polis hakkında da beraat kararı verdi.
- Anayasa Mahkemesi, Cumartesi Anneleri'nin 700'üncü haftasındaki buluşmasında gerçekleşen polis saldırısı sırasında darp edilen, vücuduna plastik mermi sıkılan ve kolu kırılan Aydın Aydoğan'ın başvurusuna ilişkin Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Dairesi

Başkanlığı'ndan görüş istedi. Bakanlık, polis saldırısı sırasında darp edilen Aydoğan'ın maruz kaldığı müdahalenin haklı gerekçelere dayandığı, orantılı bir müdahale olduğunu iddia etti. Cumartesi Anneleri eyleminin kanunsuz olduğunu öne süren Bakanlık kolluk müdahalesinin hukuka uygun olduğunu savundu.

Devran Yıldız (Batman İHD):

- Etkinlik yasakları, yargılamalar konusundaki hak ihlalleri devam ettiği için raporlama, belgeleme ve savunuculuk faaliyetlerini koordineli bir biçimde yürütmek gerekiyor.
- Cezaevlerinde hak ihlalleri çok fazla arttığı için özellikle buralardaki hak ihlallerinin sona ermesi için cezaevlerine yönelik kapsamlı raporlar ve çalışmalar yapmak gerekiyor.
- Çatışmalı süreç devam ederken 'barış' sözcüğünü daha fazla dile getirmek ve barış bilincini toplumda yaygınlaştırmak gerekiyor.
- Devletin cezasızlık politikası devam ederken, etkin bir savunuculuk yapılması için hak savunucularının koordineli ve etkin bir şekilde çalışması gerekiyor.